

31 ОКТ 2016

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА

Савет за борбу против корупције
72 Број: ОПН-104/18/2016
Дана 31.10.2016. године
Ул. Немањина 11
Београд

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
- министар гдин Младен Шарчевић -

Поштовани господине Шарчевићу,

Народна скупштина Републике Србије је 21.10.2016. године донела Закон о изменама и допунама Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 87/2016 од 24.10.2016. године) (у даљем тексту: Закон) који је ступио на снагу даном објављивања. Закон предвиђа омогућавање уписа наредне школске године за све студенте који су у школској 2014/2015. години остварили најмање 48 ЕСПБ бодова и рангирају се у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета у складу са законом. Даље је прописан продужетак рока за завршавање студија на вишим школама, као и основних, магистарских и докторских студија за све оне који су започели студије пре 2006/2007. школске године.

Законом је такође прописано да студенти уписаны у прву годину основних студија школске 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013. и 2013/2014. године задржавају право да се финансирају из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Како би се Закон што пре имплементирао, Министарство просвете, науке и технолошког развоја (у даљем тексту: Министарство) проследило је свим универзитетима чији је оснивач Република Србија допис бр. 612-00-02656/2016-06 од 24.10.2016. године (у даљем тексту: допис). У допису су универзитети обавештени о доношењу Закона, али допис садржи и један спорни део који цитирамо:

„Такође вас информишемо да је из дискусије која се водила у Народној скупштини Републике Србије приликом разматрања Предлога Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању и дискусије на седници ресорног Одбора за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво одржаној 20. октобра 2016. године проистекао закључак Одбора да се ово министарство обрати високошколским установама да омогуће да студенти уписаны на основне студије школске 2006/2007, 2007/2008 и 2008/2009. године, на лични захтев, продуже студирање по започетом студијском програму, условима и

правилима студија још за једну годину и то без новчане накнаде, те да високошколске установе у том смислу треба да ускладе своја општа акта.“

Министарство је даље у тексту дописа употребом формулатије „потребно је да“ практично наложило универзитетима и факултетима у њиховим саставима да студентима уписаним школске 2006/2007, 2007/2008 и 2008/2009. године омогуће задржавање статуса студента и наставак студија без наплате додатних трошка на лични захтев.

Законом је на врло јасан начин прописано да студенти који се финансирају из буџета, а уписали су основне студије у периоду од школске 2006/2007. до 2013/2014. године, задржавају право да се финансирају из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија. Налог Министарства из дописа је у супротности са законским одредбама, јер се тражи продужење студирање за још једну годину без новчане накнаде свима који су уписали од школске 2006/2007. до 2008/2009. године, без обзира да ли се финансирају из буџета или не.

Закон о високом образовању не предвиђа диспозитивна овлашћења Министарства да наложи чињење које није обуваћено законским одредбама. Нарочито забрињава чињеница да се Министарство позвало на расправу у парламенту пре усвајања Закона, као и закључке са седнице скупштинског одбора одржаног пре усвајања Закона. Расправа у парламенту претходи усвајању како би се утврдила тачна формулатија одредби коју већина усваја. Закључци са седнице одбора се могу користити током расправе, али не могу имати императивни карактер ни за Народну скупштину, нити за Министарство.

Даље, примена овог налога, поред тога што није у складу са законом, би вишеструком штетила систему високог образовања. Студенти који се већ финансирају из буџета, у складу са Законом, могу задржати статус студента на терет буџета до годину дана по истеку редовног трајања студија, али студенти који нису на буџету, на то немају право. Логика се налази у чињеници да квалитетни и вредни студенти имају и остварују право на студирање на терет буџета. Република Србија таквим студентима треба да пружи шансу да оправдају улагање у њих и зато им се одобрава тзв. „апсолвентска година“. Дозволити студентима који се не финансирају на терет буџета, јер по логици ствари за то нису показали довољно знања и одговорности према студијима, да тзв. „аполвентску годину“, је супротно одредбама Закона о високом образовању.

Чак и да је наведена ситуација законски прописана, и даље је недозвољено налагати универзитетима и факултетима да тим студентима омогуће завршетак студија без трошка. Наиме, за то не постоји законски основ, односно није предвиђено да факултети за њих добију средства из буџета Републике Србије, а трошкови извођења наставе, вежби и полагање испита за све студенте, као и редовно пословање факултета и универзитета изискују значајна новчана средства.

Министарство је давањем налога ове садржине иступило из прописаних надлежности, што је недопустиво са аспекта владавине права и демократског уређења правне државе. Свако иступање из надлежности може имати непредвидиве последице. Стога препоручујемо да Министарство опозове наведене спорне налоге из дописа.

С поштовањем,

ПОТПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Проф. др Мирољав Милићевић

